

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Man and
the Biosphere
Programme

2014-12-01

Svenska Uneskorådet
Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Vetenskapsrådet
Västra Järnvägsgatan 3
101 38 Stockholm

Verksamhetsberättelse för programkommittén för Svenska MAB 2014

Sverige och BO Östra Vätterbranterna var i juni värd för MAB ICC:s 26:e session. Vi har fått ett nytt biosfärkandidatområde – Hälsingebygden i Voxnadalen – och ett som arbetar med sin förstudie - Vindelälven. Ytterligare några nya områden har visat intresse.

Fyra sammanträden har hållits i MAB-kommittén.

I verksamhetsplanen för Biosfärrådet/Svenska MAB-programmet för 2014 har tre områden lyfts fram: Synliggöra Svenska MAB, internationellt engagemang och forskning. Planens syfte är att skapa engagemang och motivation, struktur och tydlighet, definiera roller och ansvar samt stärka den gemensamma plattformen för biosfärverksamheten i Sverige.

SYNLIGGÖRA SVENSKA MAB

Plan: *Kommunikation: Hemsidan www.biosfaromrade.se uppdateras löpande. Gemensamma pressmeddelanden skickas ut tillsammans med centrala myndigheter vid större händelser.*

Svenska MAB:s hemsida har fått ett ansiktslyft och uppdatering till mer moden teknik. I samband med MAB-ICC i Jönköping skrevs en debattartikel med Miljöminister Lena Ek och Unescos generalsekreterare Irina Bokova som publicerades i Jönköpingsposten. Efter ICC skrevs lokala varianter av debattartikeln för tre biosfärområden, varav två hittills publicerats i Kristianstadbladet och Mariestadstidningen. Arbetet med att porträttera alla de svenska biosfärområdena fortsätter tillsammans med Svenska Uneskorådet.

Plan: *UNESCO/MAB-loggan: Informationsarbete om implementering av användning av loggan. Etablering av symbol för brun-vit skyltning.*

En ansökan om symbol för brun-vit skyltning har skickats till Trafikverket. Ett möte för samtal om loggan sker i början av december. Arbetet fortsätter under 2015.

Plan: *Strategi för att nå ut med biosfärkonceptet: Ta fram en strategi för kommunikation av biosfärområdenas utvecklingsfunktion i syfte att bredda programmets bas.*

I syfte att bredda och stärka det svenska MAB-programmet har representanter för kommittén haft dialog med tjänstemän på Miljö- och Landsbyggsdepartementen, riksdagsledamöter och LRF centralt. Svenska Uneskorådet gavs information om MAB-

programmet vid sitt rådsmöte i november. Kommittén har även medverkat i debattartiklar/intervjuer/underlag.

Plan: Årlig MAB-workshop: Under 2014 ska Biosfärrådet tillsammans med ett biosfärinitiativ anordna en workshop. Inriktning och tema ska definieras.

Årets workshop - Expedition Vindelälven - ägde rum 28-29 augusti med en resa längs Vindelälven, från Umeå till Ammarnäs, för gemensamt arbete med frågan om biosfärområden som identitet och varumärke. 29 personer deltog på workshopen där diskussionsmoment varvades med vackra landskapsvyer och möten med intressanta aktörer verksamma i det eventuellt blivande biosfärområdet. Samtliga deltagare bidrog med värdefulla tankar och idéer som är en bra utgångspunkt för fortsatt arbete med att utveckla ett nationellt varumärke för svenska biosfärområden, laddat med ett innehåll som alla står bakom. Det skrevs en rapport som sammanställer deltagarnas bidrag under workshopen.

Plan: Gemensamt projekt för Biosfärområden: I syfte att synliggöra att Biosfärområden ingår i ett nätverk, har ett gemensamt projekt kring lokala produkter påbörjats under 2013. Arbetet fortsätter med att genomföra projektet.

En pilot genomfördes i samband med MAB-ICC i Jönköping. Vid ett särskilt event, informerades det om biosfärområdena i samband med att det bjöds på smakprov av lokala produkter från samtliga biosfärinitiativ i Sverige. Ett miniseminarium arrangerades på Högskolan i Jönköping, där alla Biosfärområden och Förstudieområdet Vindelälven presenterade sina verksamheter.

INTERNATIONELLT ENGAGEMANG

Plan: EuroMAB 2015: Medverka i styrgrupp och arbetsgrupp för EuroMAB:s bidrag till global MAB-strategi.

EuroMAB planeras hållas i maj 2015 i Haapsalu, Estland. Ett Skype-möte har hållits med EuroMAB-styrgruppen (Kanada, Estland, Österrike och Sverige) för att lägga upp en arbetsmodell för inspel från EuroMAB-nätverket till MAB Future Strategy. Under hösten har ytterligare fem möten hållits för att planera EuroMAB-konferensen.

Plan: Värdskap för 26th session of ICC: Sverige och Östra Vätterbranterna har fått värdskapet för ICC-mötet 2014. Total kostnad beräknas till ca 1 mnkr, varav den nationella delen beräknas till 300.000 kr. Side-events inkluderas inte i detta.

MAB-ICC:s 26:e session hölls i Jönköping 10-13 juni 2014. Med 80 delegater, 60 observatörer från 27 länder och 20 från Unescosekretariatet var detta det mest välbesökta MAB-ICC-mötet i Unescos historia. Det "satte Sverige på Unesco-kartan". Sverige är ny medlem i Unescos styrelse och mötet ett led i profileringen. Sverige och Östra Vätterbranterna är nu en modell för Unescos arbete med att modernisera MAB.

Alla praktiska arrangemang kring mötet fungerade felfritt, inklusive ljudteknik och logistik. Arrangörsgruppen gjorde en fantastisk insats såväl under planering som genomförande. Arrangemanget gav även lokala effekter, så som ett ökat engagemang för biosfärområdet, nya partnerskap med bl.a. privat sektor och intresse i media och en debattartikel av Unescos GD och Sveriges miljöminister.

Bristande rutiner hos Unescosekretariatet kring anmälningar av delegater, resulterade dock i stor osäkerhet kring antal konferensdeltagare. Detta gjorde att konferensen överdimensionerades, vilket orsakade stress och direkta ekonomiska konsekvenser för arrangören med merkostnader på ca 125.000 kr.

Alla svenska biosfärområden och biosfärinitiativ levererade smakupplevelser till MAB-ICC Unesco Cocktail. Parallellt med ICC ordnade biosfärområdet Östra Vätterbranterna en biosfärvecka med en mängd aktiviteter som drog mer än 1200 besökare.

Sveriges lärdomar och erfarenheter från konferensen vidarebefordras till MAB-sekretariatet i Paris, som stöd för nästkommande världsländ liksom för MAB-sekretariatet att förbättra sina rutiner.

Plan: Studieresa. En studieresa till ett blivande biosfärområde i Norge - Nordhordland - arrangeras för det svenska biosfärnätverket. Resan planteras till augusti-september och bekostas av deltagarna själva.

Den oklara situationen i Norge och det stora fokus på MAB ICC gjorde att vi valde att inte genomföra studieresan.

FORSKNINGSPLAN

Plan: Forskningsplan. MAB-kommittén fortsätter arbetet med att stärka forskningens betydelse för biosfärområdenas långsiktiga arbete och utveckling.

Vi har gett inspel till Unescos MAB-strategi för 2014-2020 men avvaktar nya strategin och ser vilken ledning den ger för ny svensk strategi.

Lisen Schultz, Stockholm Resilience Centre, har valts in som expert i arbetsgruppen för MAB-programmets globala strategi. Ett första möte hölls 13-14 november i Paris.

Övrigt ej specificerat i plan:

Under året har det svenska MAB-programmet och biosfärarbetet presenterats i olika fora: Tankesmedjan för friluftsliv, Strandskyddsdelegationen, Miljö- och klimadepartementet i Oslo, *Nordisk konferans för lokala og regionale parker* i Skien Norge, workshop om MAB-programmet i Nederländerna, Arbetsgruppen för europeiska vildrenar i Oslo, Vattendagarna i Kristianstad, PECSRL (Permanent European Conference for the Study of the Rural Landscape) 2014 – *Unraveling the logics of landscape*, m.m.

Kommittén har deltagit i NordMAB-samarbetet och deltog vid finska biosfärområdet Skärgårdshavets 20-årsjubileum.

En konferens för styrelser/styrfunktioner i biosfärområden och blivande sådana har genomförts.

Inför Kristianstads Vattenrikets utvärdering (Periodic Review) har kommittén granskat översättningen som ska antas som det officiella svenska dokumentet.

Följande personer har medverkat i det svenska MAB-arbetet 2014:

Svenska Programkommittén för MAB:

Göran Blom, ordf., Naturvårdsverket
Jan Svensson/ Henrik Lange/Sandro Caruso, Formas
Johanna MacTaggart, Nationell MAB-koordinator
Olof Olsson, Stockholm Resilience Centre

Biosfärrådet:

Johanna MacTaggart, ordf., Nationell MAB-koordinator, Biosfärområde Vänerskär-
gården med Kinnekulle
Carina Wettermark, Koordinator Biosfärområde Kristianstads Vattenrike
Cristina Ericson, Koordinator Biosfärområde Älvlandskapet Nedre Dalälven
Heleen Podsedkowska, Biosfärområde Blekinge Arkipelag
Simon Jonegård/Malena Weirup Biosfärområde Östra Vätterbranterna

Biosfärrådets expertpanel

Sakkunniga inom bl.a. natur, kultur och hållbar samhällsutveckling. Rådfrågas vid bedömning av kandidatansökningar och nominering av biosfärområden. Här ingår bl.a. Riksantikvarieämbetet, Naturvårdsverket och Boverket.

Svenska Biosfärnätverket

Nätverket består av alla som är intresserade av och/eller är aktiva inom biosfärområden och MAB-programmet.

Korrigerad budget för 2014 efter VR:s beslut		UTFALL
Årlig workshop	<i>20 000 kr</i>	20 000 kr
ICC-värdskap	<i>100 000 kr</i>	118 000 kr
Studieresa	<i>0 kr</i>	0 kr
Administration, information	<i>10 000 kr</i>	12 732 kr
Resor Sammanträden, infoträffar, m.m.	<i>39 000 kr</i>	17 9292 kr
TOTAL SUMMA	<i>169 000 kr</i>	168 661 kr

Göran Blom, ordf.,
Programkommittén för Svenska MAB